

Röhsska

Museum of Design
and Craft

Reviderad 2020
Röhsska museet

Policy och riktlinjer för förvärv och accession på Röhsska museet

Inledning

Avdelning Design ingår i Sektor Museer, är en del av Göteborg Stad och utgörs av Röhsska museet.

Syfte

Röhsska museets policy för förvärv och accession fastställer rekommendationerna som gäller vid förvärv av föremål till museets samling. Policydokumentet ska garantera att förvärvshandlingen sker med hänsyn till museets verksamhetsmål. Museet reviderar årligen förvärvsstrategin i vilken insamlingsprioriteringarna definieras.

Begränsningar

Föreliggande policy omfattar föremål i Röhsskas museums samling av konsthantverk, mode och design. Böcker och litteratur i museets bibliotek och arkiv omfattas inte.

Definition av förvärv och accession

Juridiskt innebär ett förvärv att äganderätten överförs från den tidigare ägaren till det förvärvade museet. Förvärv syftar till för äganderätten och accession är det formella åtagandet att förvalta föremål långsiktigt. Vid accession tilldelas varje föremål ett unikt inventarienummer som hänvisar till ytterligare information.

Olika typer av förvärv

Förvärv till museisamlingar sker genom gåva eller inköp. Inköp finansieras med museets för ändamålet fonderade stiftelsesmedel. Förvärvet skall stämma överens med museets verksamhetsmål och förvärvspolicy.

Process för förvärv och accession

Förvärv behandlas av museets förvärvsgrupp som gör rekommendation för beslut efter avsyning av föremålet. Förvärvsgruppen utses av ledningsgruppen. Museichefen är med i förvärvsgruppen. Slutgiltigt beslut av förvärv fattas av sektorchef enligt Sektormuseers delegationsordning.

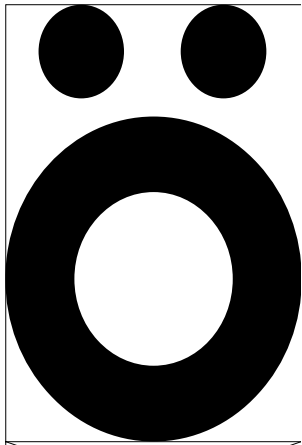
Övergripande riktlinjer i handläggning av förvärvsärenden

- Museet accepterar endast i undantagsfall donationer som förbundna med villkor. I samband med förvärv frånsäger sig donatorn all rätt till föremålet samt copyrättigheter (gäller ej fotografier).
- Museet kan under speciella omständigheter acceptera donationer av föremål som inte katalogiseras utan används som arbetsmaterial till utställningar eller i undervisningssyfte.
- Museets insamlingsarbete ska präglas av en omsorg utifrån rådande resurser, produktionsvillkor, miljö- och rättviseaspekter. Röhsska museet

Röhsska museet

Box 53178
400 15 Göteborg

rohsska.se
info@rohsska.se

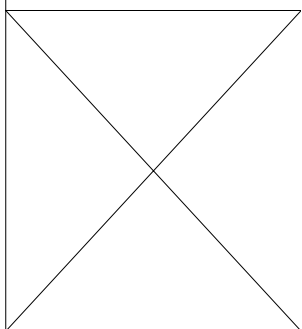
har en restriktiv hållning till att förvärva föremål som innehåller material från utrotningshotade växt- och djurarter.

- Vid erbjudande av gåva eller försäljning av objekt ska företrädesvis fotografi av det aktuella objektet ligga till grund för en första bedömning om eventuell påseende.
- Under handläggningstiden, innan beslut om förvärv är fattat ska samlingspersonal undersöka materialet för bedömning. Detta sker oftast i konservatorsateljén på utsatt tid medan gåvogivaren väntar.
- Museet kan vid enstaka tillfällen, om objektet kräver längre påsyn, låna in föremål. Då upprättas ett inlämningskvitto som kräver att gåvogivaren avhämtar inlämnat objektet inom 3 månader efter beslut. Om så inte sker har museet rätt att fritt avyttra objektet.
- Förvärv sker endast efter grundlig kontroll av proveniens. Uppgifter om proveniens och kontext ska vara väl dokumenterade. Röhsska museet förvärvar inte föremål som är eller misstänks vara stulna, olovligt införda/utförda ur ett land eller på annat sätt olovligt förvärvade. Museet förvärvar inte heller objekt där ägandeskapet till objekten är oklar. Röhsska förvärvar inte arvegods där äganderätten kan orsaka tvister inom familj.
- Museet förvärvar objekt endast med full äganderätt och tar inte emot gåvor som är förenade med villkor från givarens sida om det inte finns särskilda skäl.
- Museet förvärvar endast objekt som kan omhändertaras, vårdas och förvaras på tillfredställande sätt utifrån god samlingsförvaltningspraxis.
- Museet strävar efter att tillgängliggöra sina samlingar digitalt. Efter förvärv ska materialet katalogiseras och registreras digitalt snarast möjligt.

Specifika riktlinjer för Röhsska museets förvärv

Röhsska museet förvärvar samtida uttryck och nutidsmaterial inom kategorierna konsthantverk, mode och design. Huvudsakligen svenska och nordiska föremål, men också för formutvecklingen och för den nordiska formen betydande internationella föremål.

I museets övergripande strategi för de kommande 4 åren på att komplettera samlingen utifrån nya basutställningar, dvs 1700-tals utställning på vån 2 samt en ny basutställning om Formhistorien. Här sker komplementär nyförvärv som styrker budskapet i respektive utställningar, både inom stil och designhistoria, hantverk, 'design is everywhere' och aktuella samhällsfrågor kopplade till design.

Röhsska museet ska beakta genus- och mångfaldsfrågor vid insamling. Vad gäller kompletteringar av de historiska samlingarna ska särskild vikt läggas vid förvärv av arbeten av de svenska och utländska kvinnliga formgivare som har liten eller ingen representation i samlingarna

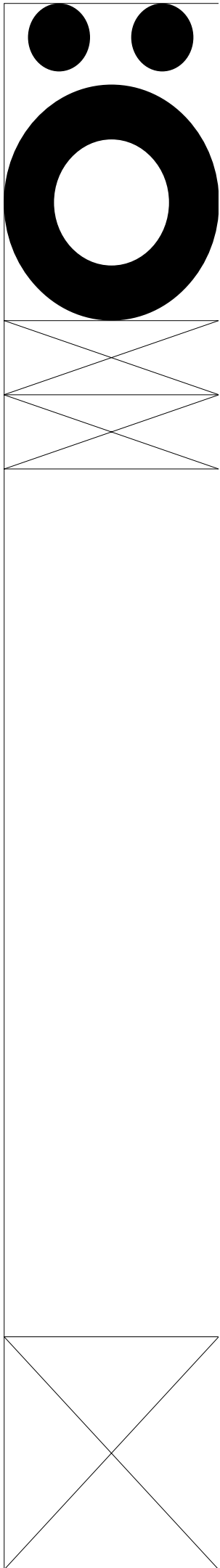
Kriterier som förvärvsgruppen förhåller sig till:

- Har verket tydlig proveniens?
- Om vi redan har andra verk av designern i kollektionen - hur kompletterar detta nya förvärv i samlingen och designerns praxis?
- Om hen är en relativt okänd designer, hur motiverar vi att arbetet (och/eller designern) är värda att ta in i samlingarna?
- Ska arbetet ställas ut under de kommande 3-5 åren?
- Vad krävs av administration, bevarande och lagring om vi tar arbetet med i samlingarna - tid och pengar?
- Finns det plats till verket i magasin?
- Tillsätter praktiken / metoden något nytt i designdebatten och i sin tur till samlingen?
- På vilket sätt reflekterar verket sin designhistoriska samtid? (Finns det bevis som understryker detta).

Internationella konventioner och rekommendationer

Röhsska museet arbetar i enlighet med de internationella konventioner som rör förvärv och hantering av konstföremål, dels 1954 års Haagkonvention för att trygga bevarandet av det kulturhistoriska och konstnärliga arvet genom att inte förvärva föremål som stulits i samband med en väpnad konflikt, dels 1994 års EES-avtal till skydd för nationella konstskatter. Röhsska museet eftersträvar att arbeta i enlighet med ICOM:s Etiska regler och förvärvar därmed inte föremål där proveniensen inte är känd och där ett föremål kan misstänkas ha stulits eller i strid med ett lands rådande lagar olagligt exporterats. Museet förvärvar inte heller föremål som kan antas ha varit en del av ett större monument eller byggnad som genom bortförandet av föremålet förorsakat förstörelse. Museet följer CIDOC:s rekommendationer vad gäller förvärv av objekt till samlingarna och de relevanta internationella konventioner som Sverige har undertecknat, såsom UNESCO:s konvention om åtgärder för att förbjuda och förhindra olovlig införsel, utförsel och överlåtelse av äganderätten till kulturogendom (1970), dels 1954 års Haagkonvention för att trygga bevarandet av det kulturhistoriska och konstnärliga arvet genom att inte förvärva föremål som stulits i samband med en väpnad konflikt, dels 1994 års EES-avtal till skydd för nationella konstskatter.

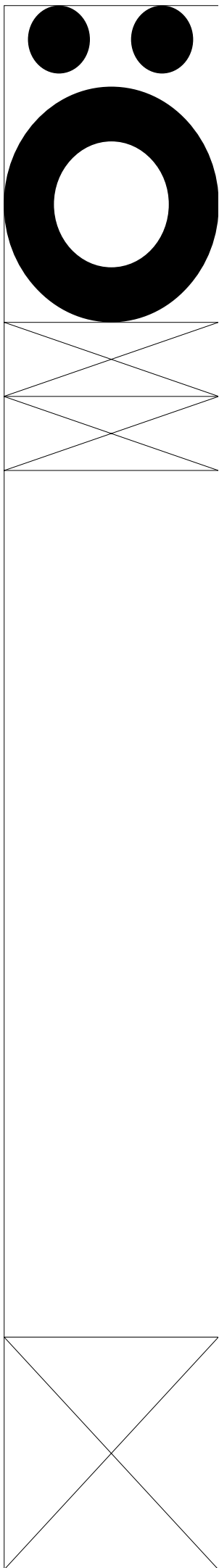
I enlighet med ICOM:s rekommendationer skall förvärvsgruppen undersöka om museet bör äga eller endast låna in föremålet samt om man kan fastställa proveniens för att garantera att föremålet inte bryter mot museets insamlingsregler. Museet bör inte, utom då mycket speciella omständigheter föreligger, förvärva sådant som man inte bedöms kunna katalogisera, värda, magasinera eller ställa ut på ett godtagbart sätt. Endast om samtliga krav uppfylls kan förvärvsgruppen förorda inköp eller donation. Föremål som förvärvas till museets samling skall omgående dokumenteras, registreras och katalogiseras. Information rörande föremålen i samlingen skall hållas tillgänglig.

Museet har som mål att även samla arkiv- och bakgrundsmaterial för att dokumentera föremålets tillkomsthistoria och proveniens.

Sveriges museilag (2017:563)

Röhsska museet följer de riktlinjer som nämns i Sveriges museilag:
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/museilag-2017563_sfs-2017-563

BILAGA

Beskrivning av existerande samlingar med kompletteringsbehov

Röhsska museet har samlingar som omfattar ca 50 000 föremål, varav ca 35 000 är katalogiserade. Merparten av samlingen utgörs av äldre svenskt och europeiskt konsthantverk, men också grekiska och romerska artefakter samt material från Japan och Kina. Museet har ett stort referens- och forskningsbibliotek kopplat till föremålssamlingen med ca 20 000 volymer inklusive en omfattande samling utställningskataloger, varav ca 15 000 är publicerade i den nationella biblioteksdatan Libris.

Möbelsamlingen

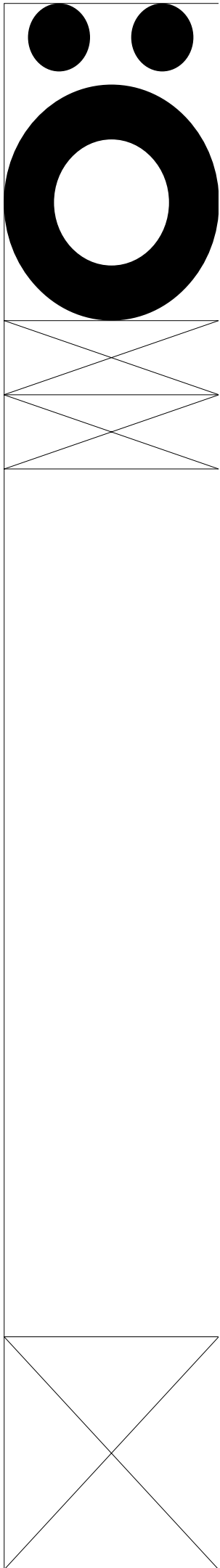
Museets möbelsamling är relativt omfattande och innehåller framförallt föremål från Sverige och övriga Norden, samt ett mindre antal föremål från andra europeiska länder. Merparten av möblerna från Renässansen, Barocken, Rokokon och Nyklassicismen är från högre stånds miljöer. Samlingen av 1900-talsmöbler består främst av svenska och nordiska sittmöbler från senare halvan av 1900-talet.

Möbelsamlingen är start på 1700-talsmöbler och sittmöbler från senare delen av 1900-talet, men saknar god representation av möbler före år 1700. Även samlingen av 1800-talet och det tidiga 1900-talets möbler behöver kompletteras med stiltypiska föremål.

Textilsamlingen

Samlingen av textilier är museets enskilt största och omfattar många olika slags textilier: koptiska vävnader, kinesiskt siden, spetsar, nordiska allmogevävnader, broderier, modern bildtextil, m m. Här finns textila jordfynd från Egypten, kinesiska sidentyger, mattor, bohuslänska finnvävnader, nordiska ryor, stickade plagg samt prover och mönsterritningar från Bohus Stickning (1939 - 1969), konsttextil från 1900-talet och moderna tygtryck. Museets textilsamling är rik och omfattande. Museet har en restriktiv hållning till förvärv av äldre textil och tar endast in enskilda föremål av hög kvalitet. När det gäller samtida textil förvärvar museet fortlöpande nya uttryck.

Dräkt- och modesamlingen

När det gäller museets modesamling har insamlingen skett redan från tidigt 1900-tal. Röhsskas modesamling innehåller plagg från 1700-talet fram till i dag, och många av 1900-talets främsta modeskapare finns representerade med skapelser av hög konstnärlig kvalitet. Samlingen innehåller också en relativt liten del accessoarer som skor, väskor och smycken/bijouterier. Kärnan i museets modesamling utgörs av en donation från modehistorikern Tonie Lewenhaupt, som 1997 donerade sin privata samling till museet. Vad gäller samlingar av sent 1800-tal och 1900-tal tar museet i enstaka fall emot donationer som komplement till den existerande samlingen. Museet samlar i dag främst på svenskt samtida material inom dräkt och mode och har som mål att förvärva nya och spännande uttryck som vi tror kommer att ha stor betydelse för formutvecklingen. Museet anser att det är viktigt att profilera sig inom svenskt och nordiskt mode i första hand. Samlingen innehåller i dag endast få herrkläder och det är därför prioriterat att komplettera samlingen med herrdräkter.

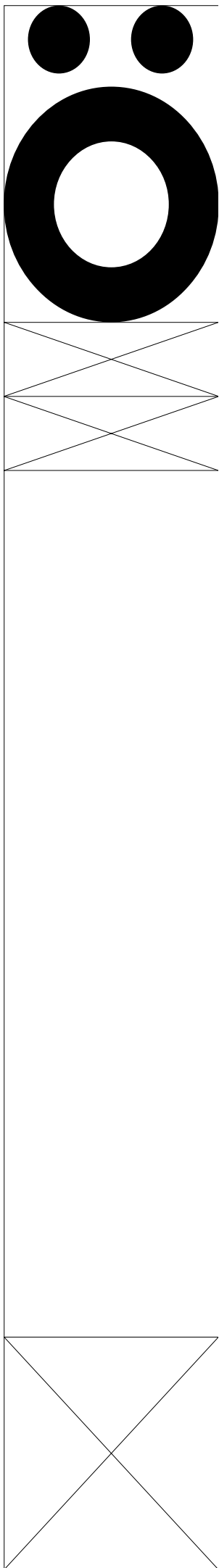
Keramik

Keramiksamlingen är stor och mycket varierad: antika vaser, islamsk keramik, utländsk såväl som svensk fajans, porslin från 1700 – 1800-talen, nutida keramik, bruksvara och konstkeramik. Härtill kommer kinesisk, japansk, koreansk och annan östasiatisk keramik. Museet har också en kakelsamling som bland annat innehåller 35 nedmonterade kakelugnar samt en samling sättugnar. Vid sidan av samtida keramik är tidig svensk och nordisk studiokeramik från omkring 1900 – 1940, engelsk studiokeramik från omkring 1920 – 1970 samt internationell postmodern keramik prioriterade områden vid nyförvärv.

Glas

Röhsska museets samlingar av glas fördelar sig i stort sett lika på äldre och moderna glas. Vissa områden är välrepresenterade, bland de äldre glasen kan nämnas en samling romerska glas från århundradena kring Kristi födelse. Svenskt glas från 1920- och 1930-talen är väl representerat. Även tiden 1940 – 1970 är rikt företrädd med främst svenskt glas. I samlingen från 1970- och 1990-talen ingår vid sidan av unika glas från glasbruken även s.k. studioglas, också från England och USA. Liksom på flera andra materielområden saknar museet god representation från tidsperioden 1800-tal.

Samlingen är mer svensk än internationell till sin prägel. Vid komplettering av samlingen bör internationellt glas från 1800-talet och tidigt 1900-tal prioriteras, i första hand Arts & Craftrörelsen, Wiener

Werkstätte, Bauhausföremål och Venini föremål från 1950-talet, av bland andra Tyra Lundgren.

Bokbands- och bokkonstsamlingen

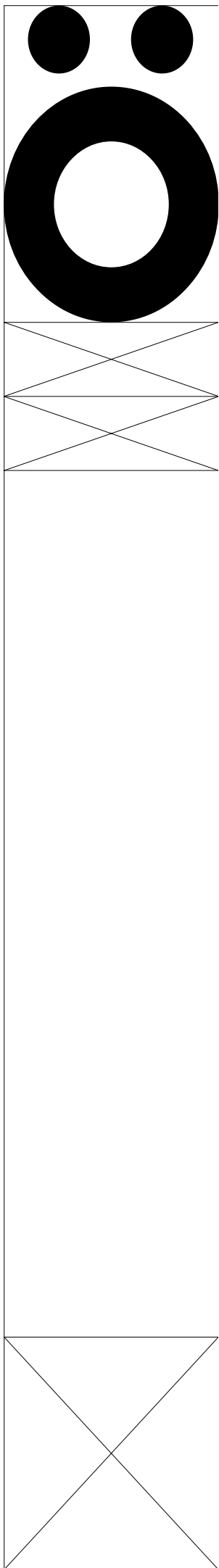
Röhsska museets bokbandsamling innehåller exempel på bokbandets historiska utveckling från medeltid till nutid. Stommen i samlingen utgörs av två stora donationer. Per Hiertas samling av framför allt italienska och franska 1500-talsband, samt en samling av svenska band donerade av boksamlaren och bokhistorikern Gustav Rudbeck. Tyngdpunkten ligger på böcker från 1500-, 1600- och 1700-talen med böcker från de ledande bokbindarateljéerna i hela Europa. I samlingen ingår också exempel på medeltida illuminerade handskrifter med ett par inbundna böcker från 1400-talet och missaleblad på pergament. Ett trettiotal inkunabler ingår i samlingen. En engelsk bokpåse från tidigt 1400-tal, samt två Grolierband är några av de rariteter som finns i samlingen.

I boktrycksamlingen, ett hundratal böcker från 1400-talets slut och framåt, kan man studera bokens trycktekniska gestaltning, dess typografi. Den Weigelska boktrycksamlingen innehåller drygt 10 000 klipp från olika böcker med exempel på olika bokstavsformer och titelblad. Vidare finns en samling försättsblad och exlibris.

I dag förvärvar museet också konstnärligt utformade förlagsband från 1800-talet och framåt. Prioriterade områden är nutida svenska bokbindare och en del internationell bokkonst som t.ex. Bauhaus och de Stijls publikationer.

Grafik, skisser och handteckningar

Samlingarna av grafik, grafisk design, skisser och handteckningar, omfattar ornamentsticksamlingen med blad från 1500- till 1800-talet, vidare finns kistebrev, affischer och skisser. Bland de större enskilda skissamlingarna märks C W Carlbergs ritningar till Gunnebo och hans reseskisser, och arkitekt Otto Schulz skisser till möbler och inredningar för firma Boet. Museet har flera skissamlingar av olika slag, som endast delvis är uppordnade. Flera av museets skisser är mycket intressanta för framtida forskning inom vårt bevakningsområde och det är viktigt att museet inventerar och ordnar upp de nuvarande samlingarna för att garantera deras fortsatta bevarande samt för att garantera tillgänglighet till materialet för forskare och andra institutioner.

Metallsamling

Röhsska museets metallsamling omfattar uppskattningsvis 700 föremål. Samlingen är av god kvalitet och representerar en internationell formhistoria, från medeltid till idag. Museet innehar betydande samlingar av silver, främst från 1600-, 1700- och 1900-talen. Här ingår Falk Simons donation om ca åttio praktpjäser i silver, huvudsakligen från medeltid, renässans och barock. Museet har också en omfattande samling av svenskt silversmide från senare delen av 1900-talet och 2000-talet. Samlingen av 1900-tals silver innehåller framför allt svenskt silver och är inte lika internationell som den äldre silversamlingen.

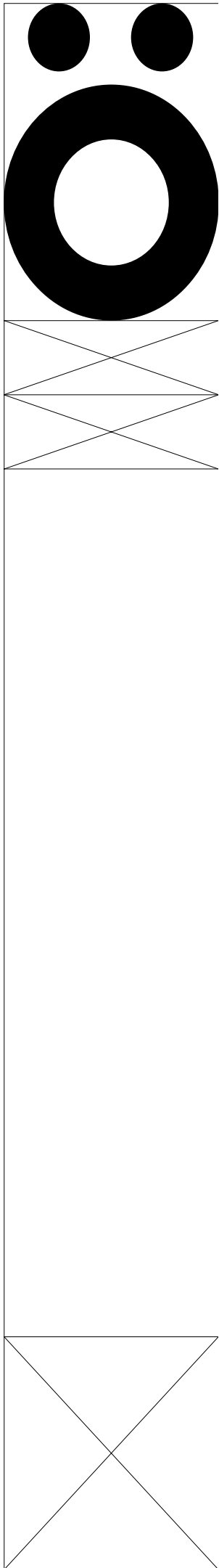
Smyckesamlingen

De flesta smycken i museets samling är svenska. Men dagens smyckekonst präglas av ett livligt internationellt utbyte, och museet förvärvar regelbundet arbeten från framstående utländska konstnärer. När det gäller inköp till samlingarna ligger tonvikten på vår egen tids smyckekonst, som ofta präglas av ett nytänkande kring smyckets traditionella material och symbolvärden. Samtidigt är föremålstyperna ofta igenkännbara: halssmycken, ringar och broscher tillhör fortfarande smyckekonstens grundrepertoar. Men snarare än att repetera eviga former vill konstnärerna utmana konventionerna och bejaka nya sätt att förhålla sig till kropp, kläder och utsmyckning. Inom smyckeområdet är 2000-talets svenska och internationella smyckekonst prioriterad. Under 2000-talet har den svenska smyckekonsten växt i konstnärlig betydelse och blivit alltmer internationell. Dess fornutveckling kan inte förstås utan utländskt referensmaterial, varför stor vikt bör läggas vid att komplettera samlingarna med nyckelverk av de internationella smyckekonstnärer som haft stor påverkan på den svenska och nordiska scenen från 1980-talet och framåt.

Industridesign

Museet har en samling med industridesign med tyngdpunkten på senare delen av 1900-talet och 2000-talet. Samlingen innehåller företrädesvis svensk industridesign men också nordiska och för fornutvecklingen betydande europeiska och västerländska produkter. Samlingen med industridesign är förhållandevis liten och museet arbetar aktivt med att förvärva betydelsefulla föremål som kan anses vara viktiga för att skildra formhistorien. Prioriterade föremålsgrupper är apparater och industriprodukter från 1800-talet och 1900-talets första decennier. Museet vill gärna förvärva industriprodukter från 1800-talet och det man brukar kalla maskinåldern under tidigt 1900-tal. Även 1960- och 70-

talens form- och materialexperimenterande "space age design" tillhör de områden som behöver kompletteras, framförallt med internationellt material.

Östasiatiska samlingar

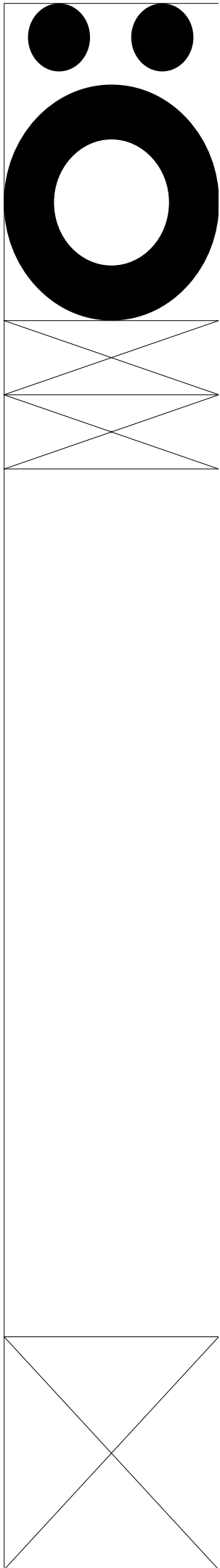
De östasiatiska samlingarna utgörs i första hand av kinesiska och japanska föremål. De kinesiska samlingarna består av flera olika materialkategorier från ca 2500 f. Kr. fram till 1900 e.Kr. Den kinesiska samlingen innehåller några enskilda föremål av exceptionell kvalitet. Samlingens väldokumenterade tillkomst och insamling är nära förbunden med museets historia, vilket gör den kulturhistoriskt mycket värdefull. Många kinesiska föremål är permanent utställda I samlingen finns föremål från 2500 f.Kr. till 1900 e.Kr. Museet är restriktivt när det gäller nyförvärv av historiska föremål från Kina. I takt med Kinas växande internationella betydelse inom samtida konst, konsthantverk och design kan dock kinesiskt material från år 2000 och framåt komma att bli ett nytt och viktigt insamlingsområde.

Museet har också föremål från Japan, bl.a. en stor samling bestående av drygt 600 netsuker (knappar i form av små skulpturer), tsubas (parerplåtar till svärd) samt träsnitt. Alla tre materialkategorier håller en mycket hög internationell kvalitet. Till den japanska samlingen, som är relativt liten till omfattningen samlar museet enstaka nyförvärv. Samlingen innehåller föremål från 1700 fram till idag, med undantag för några enstaka äldre föremål, samt enstaka samtida konsthantverksföremål.

Även europeiskt material som inspirerats av östasiatisk formgivning är numera ett prioriterat insamlingsområde. För att förtydliga sambanden mellan formgivningsinspiration och betydelsen som öst haft för europeisk formgivning vill museet komplettera med mer material, framförallt från 1900-talet. Göteborg har länge haft en speciell relation till Kina genom handeln med Ostindiska kompaniet och många föremål i museets samling härrör både från den tiden men visar även på det inflytande det kinesiska konsthantverket hade på europeisk och svensk formgivning.

Röhsska museets referens- och forskningsbibliotek

En handlingsplan för Röhsska museets referens- och forskningsbibliotek tas fram av AC och EC U&S under 2020.

Eftersom biblioteket har hållits stängt de senaste åren och museet saknar bibliotekarie sker ingen accession till biblioteket. Under de rådande omständigheterna finns det ingen möjlighet att registrera och katalogisera nyinkomna böcker.